

Dorostová unie

Dorošťák

Stezka se blíží

Protože se blíží termín, kdy se všichni zase sejdeme na měření znalostí a sil, přinášíme vám další materiál k vašemu studiu.

Jistě už všichni netrpělivě čekáte, co se máte učit. Už jste přečetli celé evangelium, jak jste k tomu byli nabádáni v minulém čísle. V dorostech a při vašem setkávání probíráte evangelium Matouše zepředu i zezadu, abyste perfektně znali, o čem tam evangelista píše. Určitě se učíte dovednosti, cvičíte se v orientaci a celkově se připravujete na Stezku.

Abychom vám to trochu ulehčili a nasměrovali vás, máte tady další studijní materiál, který vám, doufám, pomůže.

Ti z vás, kteří byli na loňském finále stezky v Chotěboři a koukli se nahoru na oblohu při dobíhání do cíle, jste možná uviděli tyhle mraky, které připomínaly šlápotu levé nohy. Myslíme, že to vystihuje to, proč se scházíme a učíme.

Každý z vás chce samozřejmě vyhrát a chce, aby právě jeho hlídka byla jak na regionu, tak na finále ta nejlepší. To je v pořádku. Pokud by to byl ale jediný přínos závodu, je to málo.

V každém z vás by měla zůstat stopa toho, co jste se naučili. Stopa, která vás bude provázet po celý život.

Proto když se budete učit a budete znovu probírat a studovat Matoušovo evangelium, přemýšlejte nejen o tom, jaké asi budou otázky na Stezce, ale také co oddíl, který čtete, říká právě vám a co si z něho máte zapamatovat do vašeho života.

Ona stopa v mracích za chvíli zmizela, protože se mraky pohnuly a přeskupily. Vám ale přeji, aby stopa Matouše zůstala ve vašich myslích natrvalo a aby vám pomáhala a ukazovala vám cestu.

HoHo

Nejznámější oddíly z Matoušova podání evangelia

- Imanuel (1)
- Klanění mudrců (2)
- Kázání na hoře (5-7)
- Zlaté pravidlo (7,12)
- Podobenství o království (13)
- Petrovo vyznání (16,13-20)
- Ježíšovo proměnění (17)
- Ježíš a děti (19,13-15)
- Bohatý mladík (19,16-22)
- Daň císaři (22,15-22)
- Největší přikázání (22,34-40)
- Budoucí události a soud (24-25)
- Ježíšův poslední týden, utrpení, smrt, vzkříšení (26-28)
- Velké poslání (28,18-20)

Pesach a Poslední večeře

Pesach je jeden z významných židovských svátků. Osm dní bez chleba, pečiva a vůbec všeho, co obsahuje kvas. Jíst se mohly pouze macesy, křupavé plátky bez kvasu a také chuti. To všechno jako připomínka velkého útěku z Egypta, tak překotného, že nebyl čas nechat vykynout těsto na každodenní chleba.

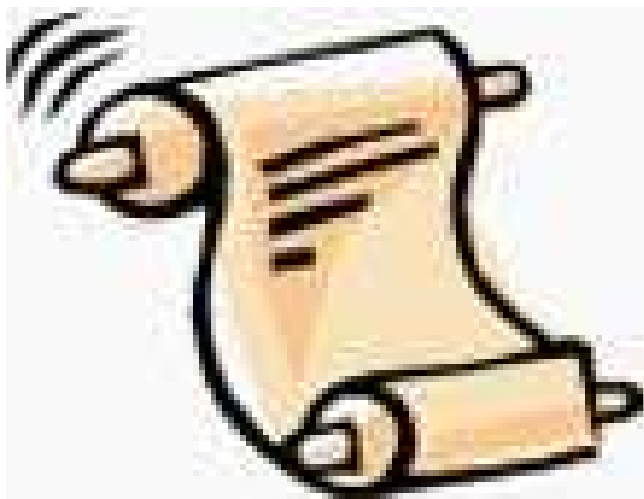
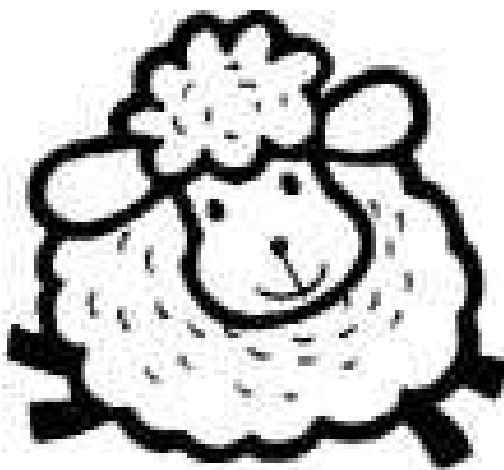
První noc Pesachu se koná slavnostní večeře „seder“ (pořádek, řád). Oslava probíhá za účasti široké rodiny. Je to radost ze svobody, kterou Pán Bůh dává svému lidu tím, že jej vytrhuje ze zajetí. Je to něco jako vánoce, ovšem s tím rozdílem, že „seder“ má dlouhou prastarou tradici a liturgii, kterou doprovází řada symbolických rituálů.

Právě takto s největší pravděpodobností probíhala i Poslední večeře. Ježíš použil rituály jako jakousi audiovizuální pomůcku, aby jeho učedníci, až budou slavit Velikonoce v budoucnu, plně porozuměli významu tohoto obřadu.

Pesach je vlastně rodinná bohoslužba trvající čtyři hodiny a je založena na společném stolování, její průběh je popsán v knize „Hagada“ (vyprávění). Kniha vypráví, jak byli židé zachráněni z egyptského otroctví a po té se vydali do zaslíbené země.

Dnes je na stolech prostřeno to nejlepší nádobí a dvě tradiční svíčky. Na otcově místě je připraven zabalený maces. Uprostřed stojí sederová mísa plná hořkých bylin, vejce symbolizující zničení chrámu holenní kost z berana, jediná připomínka beránků jejichž krví byly potřeny dveře Izraelců v Egyptě, aby je anděl smrti pomínil. O sederové noci je potřeba vypít čtyři kalichy vína.

Po tradičním požehnání se vypíjí první kalich a nejmladší dítě se zeptá čtyř-

Dorostová unie

Dorošťák

mi otázkami ve smyslu: „**Proč je tato noc jiná než všechny ostatní noci?**“ Ve zbývajících

části večere se formou odpovědi vypráví příběh exodu. „Byli jsme otroky v Egyptě a Bůh slyšel náš nárek, sestoupil a zachránil nás.“

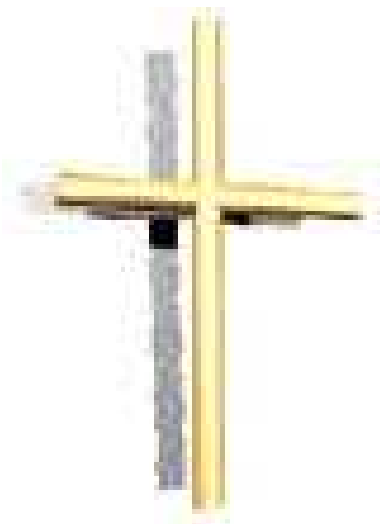
Zhruba hodinu na to se zpívají žalmy 113 a 114 tzv. „Halel“ a vypije se druhý kalich vína. U stolu se začínají podávat hořké byliny, obvykle kousky křene, z nichž pálí oči, namáčené do charosetu (sladká směs z ořechů, jablek a vína), která se polykají s tichým sténáním. To symbolizuje bolest Izraelců, jež byla snesitelná jen díky sladké naději na život v zaslíbené zemi. Hagada říká, že každý by se měl cítit jako otrok v Egyptě. Vážení hosté dostávají tuto delikatesu jako první. Ježíš ji nabídl Jidášovi. Muži si umyjí ruce, to byla zřejmě chvíle, kdy Ježíš podle podání

ap. Jana, myl nohy učedníkům. Po té se podává večere. Zachovala se také tradice, kdy otec schová část macesů, zatímco děti jedí. Hned po jídle se děti dají do hledání a vše přinesou otcí. Ten maces rozláme a podělí všechny hosty. Tu noc se už ničí ústa nesmí dotknout jiného jídla..

Je téměř nemožné všechno to nespojit s Ježíšovým ustanovením Poslední večere (eucharistie-díkovzdání), zvláště když následuje třetí kalich, známý jako kalich požehnání. „*Není snad kalich požehnání, za nějž děkujeme, účastí na krvi Kristově?*“ ptá se ap. Pavel (1.K.10,16). Obřad pokračuje řadou radostných písní; dojde i na velký Halel, žalm 136. Vše zakončí čtvrtý kalich doprovázený modlitbou k Bohu, aby seslal svůj hněv na národy, které se mu protiví.

Také Ježíš se připojil ke zpěvu. Potom vyšel ven do getsemanské zahrady (mat.26,30). „Ať mne mine tento kalich“ modlil se před nadcházejícím utrpením. Jinými slovy: „Já jsem ten beránek, který se za vás láme, krev pro vás prolitá.“ Pán Ježíš věděl, že Boží hněv se vylije na něj, aby každý, kdo uvěří, mohl být spasen a svobodný.

*upraveno
podle Michele Guinness*

Dorostová unie

Dorošťák

Kázání na Hoře

„Kázání na hoře je jedinečné. Jakoby představovalo podstatu Ježíšova učení. Dobro čini přitažlivým a nízké chování zostuzuje. Nutí nás snít o lepším světě.“

John R. W. Stott

„Tyto tři kapitoly obsahují všechny články našeho učení, všechny zásady církve, všechny napomenutí vznešených, celé dědictví otců, celé Boží zjevení.“

John Donne (1969)

Tři kapitoly Matoušova evangelia od 5 do 7 jsou velikým pokladem, který nám Pán Bůh v Bibli nechal. Je to neznámější promluva Pána Ježíše, která obsahuje neznámější části Ježíšova učení. Stovky autorů, kazatelů i učenců napsalo mnoho knih o těchto třech kapitolách. Přesto všechno lidé často málo chápali, co chtěl vlastně Pán Ježíš říct. A ještě méně byli schopni dodržovat požadavky, které jsou v tomto kázání vysloveny.

Je to takový manifest, ve kterém Ježíš svým učedníkům a následovníkům ukazuje, jací mají být a co mají činit. I v dnešní době k nám tento text mluví a ukazuje, jaký má být křesťanský způsob života.

Hned po svém křtu (3. kap) a po pokušení na poušti (4. kap), začal Ježíš vyhlášovat radostnou zprávu, že přichází Boží království, dlouho slibované v době Starého zákona. „*Pokání činite, neboť se přiblížilo království nebeské. (Mat. 4,17)*“ Procházel Galilejí a učil ve shromážděních, kázal evangelium království. (Mat. 4, 23). Kázání na hoře, které pronáší Ježíš po těchto událostech, tak můžeme vidět právě v tomto kontextu. Ukazuje pokání, ukazuje, jak se mají věřící lidé proměnit. Popisuje, jak vypadá lidský život a lidská společnost, když se podrobí Pánu Bohu. Pán Ježíš ukazuje, že jeho učedníci a následovníci mají být jiní, odlišní (svatí). Nemají si brát příklad z lidí kolem sebe, ale z Ježíše. Tuhle výzvu najdeme v 8. verši 6. kapitoly: „*Nebud'te jako oni.*“ Ve starém zákoně slyšeli podobnou výzvu Izraelci z knihy Leviticus 18,3: „*Podle skutků jejich nečinite.*“ V celém kázání na hoře najdeme protiklady, které ukazují, jací být nemáme, nebo jací být máme. Jakoby Pán Ježíš ukazoval kontrast mezi měřítky křesťanů a nekřesťanů.

Některé části jsou z kázání na hoře známější. Jde především o úvod, tzv. blahoslavenství, ale ještě více je určitě znám text 6. kapitoly od 9. verše. Zde nalezneme modlitbu Páně. Pojďme si nyní představit jednotlivé části kázání na hoře.

Dorostová unie

Dorošťák

1. *Křesťanův charakter (5,3-12)*

Blahoslavenství zdůrazňují osm základních rysů, křesťanova charakteru a chování, zvláště ve vztahu k Pánu Bohu a lidem. Mluví ale také o nebeském požehnání, které mají ti, kteří o takový charakter usilují. Slovo „blahoslavený“ už je dnes trochu zastaralé. Dnes bychom použít místo toho třeba slovo „šťastný“ nebo „spokojený“. Tato slova sice přesně nevystihují význam slova blahoslavený, ale budeme jim asi lépe rozumět. Pán Ježíš tedy říká, že ten, kdo bude usilovat o to být takový, směřuje ke skutečnému štěstí a spokojenému životu. A ani všelijaké pronásledování a příkoří na tom nemusí nic změnit.

2. *Křesťanův vliv (5,3-16)*

Dva obrazy soli a světla označují dobrý vliv, který budou mít křesťané ve společnosti tehdy (a jen tehdy), když budou mít právě ten dobrý charakter vykreslený v blahoslavenstvích. Sůl působí v potravinách neviditelně, světlo je naopak vidět. V další části kázání Pán Ježíš ukazuje, jak některé věci našeho života mají svítit všem jako svědectví víry a pak jsou věci, o kterých není potřeba všechno vytrubovat a ukazovat. Něco působí skrytě, něco působí zjevně. Zkuste si přečíst celé kázání na hoře a rozdělit jednotlivé věci na ty, které se hodí spíš k soli, tedy skrytému chování, a které spíš ke světlu, tedy zjevnému chování.

3. *Křesťanova spravedlnost (5,17-48)*

Ježíšovi posluchači byli především židé a tak se Pán Ježíš musel vyjádřit také k zákonu. Víme, že v době Pána Ježíše měli stovky příkazů a zákazů. Bylo to jistě víc než původní Mojžíšův zákon, ale kdybychom vzali jen požadavky Mojžíšova zákona, nebylo by to málo požadavků. Pán Ježíš učedníky ubezpečuje, že nic z morálních požadavků, které stanovil zákon, nepřišel zrušit.

Pán Ježíš říká, že právě naopak, všechno se v něm naplnilo. Dokonce říká, že do Božího království se dostane jen ten, kdo bude spravedlivější než tehdejší zákoníci. Potom použije šest ilustrací zákona (*o vraždě, o cizoložství, rozvodu, o přísaze, o odplatě, o lásce 5,21-48*), aby ukázal, jak se má proměnit přemýšlení o tom co Pán Bůh chce. V každém protikladu (*slyšeli jste, že bylo řečeno... ale já vám pravím*) odmítá pohodlnou tradici a potvrzuje autoritu Bible (tehdy jen SZ).

4. **Křesťanova zbožnost (6,1-18)**

Křesťané se nemají, ve své zbožnosti, chovat okázale jako farizeové, ani si nemají myslet, že množství slov je důležitější než postoj srdce, jako pohané. Křesťanská zbožnost se má vyznačovat opravdovostí a upřímností. Vždyť žijeme a modlíme se k Svatému Pánu Bohu, který všechna slova zná, dřív než je vyslovíme. Tady na tomto místě učí Pán Ježíš své učedníky prostou a přitom dostatečnou modlitbu.

5. **Křesťanovy ambice (6,19-34)**

Pán Ježíš myslel i na to, že v životě máme všelijaké ambice. Velmi dobře viděl, že nám jde především o všelijaké poklady, peníze. I tady máme být jiní než nekřesťané. Máme se lišit nejen projevy zbožnosti, ale také projevy svého života. Nekřesťané se soustředí především na získání materiálního zajištění a zábavy. My nemáme mít strach, že by se o nás Pán Bůh nepostaral, a proto ukazuje, že důležitější, než mít hlavu plnou starostí, abych měl to či ono, je přemýšlet o božích věcech. V tomto oddíle najdeme známý verš: „*Hleďte nejprve Boží království a jeho spravedlnost, a to vše ostatní vám bude přidáno.*“ (Mat. 6,33)

6. **Křesťanovy vztahy (7,1-20)**

Když jsme si vytvořili správný vztah k Pánu Bohu, musí se něco změnit také k druhým lidem. Přestáváme lidi soudit a posuzovat a chceme jim spíše sloužit, být jim pomocí (1-5). Není to však bezhlavé. Pokud někdo odmítá Pána Boha a vysmívá se mu, nejsme povinni ho neustále „evangelizovat“ (6). Náš vztah k Pánu Bohu je doprovázen modlitbou-rozhovorem, ve kterém předkládáme Pánu Bohu vše ze svého života. Vždyť Pán Bůh chce naplnit náš život dobrými věcmi k našemu užitku. Všechno to však není jednoduché. Lidem se raději chodí po pohodlných cestách, než po cestách, o kterých není úplně jasné, kam vedou. Cesta za Ježíšem se někdy může zdát divná-úzká, přesto pouze ona jediná vede k životu.

7. Křesťanova odpovědnost (7,21-27)

Poslední část se týká autority Pána Ježíše. Nestačí o něm mluvit jako o Pánu a poslouchat, co říká. Musíme také myslet stejně, jako mluvíme, a dělat, co slyšíme. Jenom ten, kdo dělá také to, co slyší od Ježíše, skutečně staví dům na pevné skále, kterým žádná životní bouře a příval vod nepohne. To poslední podobenství, které uzavírá kázání na hoře, známe dobře díky jedné dětské písničce. V té písni se zpívá, že máme postavit svůj život na Pánu Ježíši. To je sice pěkné, ale co to konkrétně znamená? Pán Ježíš tímto podobenstvím říká, že máme stavět na jeho učení. Vlastně říká, že ten, kdo bude usilovat dodržet věci, které jsou v Kázání na hoře, ten teprve staví svůj dům na skále. A to je naše odpovědnost. Usilujme o to, abychom dělali věci tak, jak je v této části svého evangelia Matouš popsal.

8. Blaze těm...

Zkuste sami popřemýšlet nad jednotlivými věcmi z oddílu blahoslavenství, poproste rodiče, ať si s vámi sednou a uvažujte společně nad tím, jak se vám daří nebo nedaří mít zmíněné vlastnosti. Přemýšlejte také o slíbených požehnáních, které má Pán Bůh připravené.

3 Blaze chudým v duchu, neboť jejich je království nebeské.

4 Blaze těm, kdo pláčou, neboť oni budou potěšeni.

5 Blaze tichým, neboť oni dostanou zemi za dědictví.

6 Blaze těm, kdo hladovějí a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.

7 Blaze milosrdným, neboť oni dojdou milosrdenství.

8 Blaze těm, kdo mají čisté srdce, neboť oni uvidí Boha.

9 Blaze těm, kdo působí pokoj, neboť oni budou nazváni syny Božími.

10 Blaze těm, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je království nebeské.

11 Blaze vám, když vás budou tupit a pronásledovat a lživě mluvit proti vám všechno zlé kvůli mně.

12 Radujte se a jásejte, protože máte hojnou odměnu v nebesích; stejně pronásledovali i proroky, kteří byli před vámi.

Verše Matouš

Stežka i Pěšinka regiony

Všechny texty jsou z ekumenického překladu Bible

Matouš 5,1-12

- 1 Když spatřil zástupy, vystoupil na horu; a když se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci.
- 2 Tu otevřel ústa a učil je:
- 3 „Blaze chudým v duchu, neboť jejich je království nebeské.
- 4 Blaze těm, kdo pláčou, neboť oni budou potěšeni.
- 5 Blaze tichým, neboť oni dostanou zemi za dědictví.
- 6 Blaze těm, kdo hladovějí a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.
- 7 Blaze milosrdným, neboť oni dojdou milosrdenství.
- 8 Blaze těm, kdo mají čisté srdce, neboť oni uzří Boha.
- 9 Blaze těm, kdo působí pokoj, neboť oni budou nazváni syny Božími.
- 10 Blaze těm, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je království nebeské.
- 11 Blaze vám, když vás budou tupit a pronásledovat a lživě mluvit proti vám všechno zlé kvůli mně.
- 12 Radujte se a jásejte, protože máte hojnou odměnu v nebesích; stejně pronásledovali i proroky, kteří byli před vámi.“

Dále jen stezka (tučně finále):

Ježíš přistoupil a řekl jim: "Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku."

Matouš 28:20

Bděte a modlete se, abyste neupadli do pokušení. Váš duch je odhodlán, ale tělo slabé."

Matouš 26:41

Když jedli, vzal Ježíš chléb, požehnal, lámal a dával učedníkům se slovy: "Vezměte, jezte, toto jest mé tělo." Pak vzal i kalich, vzdal díky a podal jim ho se slovy: "Pijte z něho všichni. Neboť toto jest má krev, která zpečetí uje smlouvu a prolévá se za mnohé na odpuštění hříchů.

Matouš 26:26-28

Ježíš však řekl: "Nechte děti a nebraňte jim jít ke mně; neboť takovým patří království nebeské."

Matouš 19:14

Tedy přistoupil Petr k Ježíšovi a řekl mu: "Pane, kolikrát mám odpustit svému bratru, když proti mně zhřeší? Snad až sedmkrát?" Ježíš mu na to odpověděl: "Pravím ti, ne sedmkrát, ale až sedmdesát sedmkrát."

Matouš 18:21-22

Řekl jim: "A za koho mne pokládáte vy?" Šimon Petr odpověděl: "Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého."

Matouš 16:15-16

Dorostová unie

Dorošťák

Ještě jiné podobenství jim předložil: "Království nebeské je jako hořčičné zrno, které člověk zaseje na svém poli; je sice menší než všechna semena, ale když vyroste, je větší, než ostatní byliny a je z něho strom, takže přilétají ptáci a hnízdí v jeho větvích."

Matouš 13:31-32

Pravím vám, že z každého planého slova, jež lidé promluví, budou skládat účty v den soudu. Neboť podle svých slov budeš ospravedlněn a podle svých slov odsouzen."

Matouš 12:36-37

Kdo nenese svůj kříž a nenásleduje mne, není mne hoden. Kdo nalezne svůj život, ztratí jej; kdo ztratí svůj život pro mne, nalezne jej.

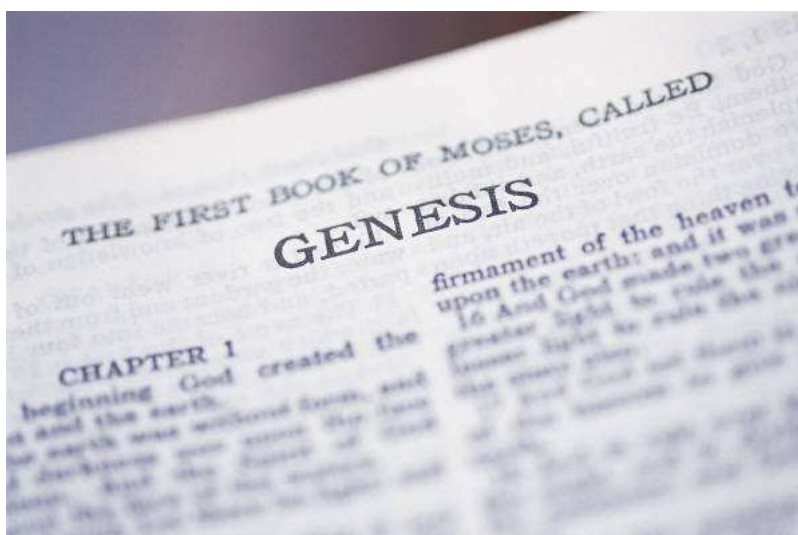
Matouš 10:38-39

Vejděte těsnou branou; prostorná je brána a široká cesta, která vede do záhuby; a mnoho je těch, kdo tudy vcházejí. Těsná je brána a úzká cesta, která vede k životu, a málokdo ji nalézá.

Matouš 7:13-14

Nesud'te, abyste nebyli souzeni. Neboť jakým soudem soudíte, takovým budete souzeni, a jakou měrou měříte, takovou Bůh naměří vám. Jak to, že vidíš třísku v oku svého bratra, ale trám ve vlastním oku nepozoruješ?

Matouš 7:1-3

Dorostová unie

Dorošťák

Hledejte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno. Nedělejte si tedy starosti o zítřek; zítřek bude mít své starosti. Každý den má dost na svém trápení.

Matouš 6:33-34

Neboť jestliže odpustíte lidem jejich přestoupení, i vám odpustí váš nebeský Otec; jestliže však neodpustíte lidem, ani váš Otec vám neodpustí vaše přestoupení.

Matouš 6:14-15

On však odpověděl: "Je psáno: `Ne jenom chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.'"

Matouš 4:4

